

Финансиски извештаи и Извештај на независниот ревизор

РЖ Економика АД Скопје

31 декември 2022 година

Содржина

Извештај на независниот ревизор	1
Извештај за финансиската состојба	3
Извештај за сеопфатната добивка	4
Извештај за промените во капиталот	5
Извештај за паричните текови	6
Белешки кон финансиските извештаи	7
Прилози	

Извештај на независниот ревизор

До:

Акционерите на РЖ Економика АД Скопје

Грант Торнтон ДОО
Св. Кирил и Методиј 52б-1/20
1000 Скопје
Северна Македонија
Т +389 (0)2 3214 700
Ф +389 (0)2 3214 710
Е Contact@mk.gt.com
Даночен број: 4030003475973

Извештај за финансиските извештаи

Ние извршивме ревизија на придржните финансиски извештаи на РЖ Економика АД Скопје ("Друштвото"), составени од Извештај за финансиската состојба на ден 31 декември 2022 година, и Извештај за сеопфатната добивка, Извештај за промените во капиталот како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации, вклучени на страните 3 до 25.

Одговорност на Раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководсвените стандарди прифатени во Република Северна Македонија, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија¹. Тие стандарди бараат наша усогласеност со етичките барања, како и тоа ревизијата да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ни овозможи да стекнеме разумно уверување дека финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување. Ревизијата вклучува спроведување на процедури со цел стекнување ревизорски докази за износите и објавувањата во финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од проценката на ревизорот, и истите вклучуваат проценка на ризиците од материјално погрешно прикажување во финансиските извештаи, било поради измама или грешка.

При овие проценки на ризиците ревизорот ја зема во предвид внатрешната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи на Друштвото со цел креирање на такви ревизорски процедури кои ќе бидат соодветни на околностите, но не и за потребата да изрази мислење за ефективноста на внатрешната контрола на Друштвото.

Ревизијата, исто така вклучува и оценка на соодветноста на применетите сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на Раководството, како и оценка на севкупната презентација на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази кои што ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење со резерва.

¹ Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година

Основа за мислење со резерва

- Како што е објавено во Белешка 5 кон придржните финансиски извештаи, салдото на недвижностите, постројките и опремата на Друштвото со состојба на 31 декември 2022 година вклучува градежни објекти со нето евидентиран износ од 51,014 илјади денари. Врз основа на спроведените ревизорски процедури, идентификувавме дека со состојба на 31 декември 2022 година, во нето евидентираната вредност на градежните објекти вклучен е деловен простор за изнајмување кој не е признаен како вложувања во недвижности за изнајмување согласно прифатената сметководствена политика обелденета во Белешка 2.5 кон ови придржните финансиски извештаи. Понатаму, Друштвото не изврши соодветно вреднување, односно со состојба на 31 декември 2022 година не е извршено утврдување и евидентирање на деловниот простор за изнајмување по неговата објективна вредност Белешка 2.5 кон овие придржни финансиски извештаи.

Расположливите податоци и информации не ни овозможија да направиме сопствени проценки и да ја утврдиме вредноста на недвижностите кои треба да се рекласифираат од недвижности, постројки и опрема во вложување во недвижности со состојба на 31 декември 2022. Било какви корекции на евидентираниот износ на овие средства, кои би биле неопходни доколку беше извршено такво соодветно класификацирање и вреднување по објективна вредност, би можеле материјално значајно да влијаат врз презентираната финансиска состојба на Друштвото на датумот на известување.

- Како што е објавено во Белешка 8 кон придржните финансиски извештаи, салдото на залихите на Друштвото со состојба на 31 декември 2022 година вклучува залиха на трговски стоки - резервни делови во износ од 21,829 илјади денари. Ние не стекнавме доволно соодветни податоци и информации во поткрепа на тврдењето дека овие залихи се евидентирни согласно прифатената сметководствена политика за нивно вреднување обелденета во Белешката 2.7 кон придржните финансиски извештаи. Било какви корекции кои можеби би биле потребни да бидат направени на евидентираната вредност на овие залихи, доколку бевме во состојба да стекнеме разумно уверување, би можеле материјално значајно да влијаат врз презентираниот резултат од работењето и финансиската состојба на Друштвото за годината што заврши на 31 декември 2022.

Мислење со резерва

Според наше мислење, освен за можните ефекти од прашањата на кои се укажува во пасусот "Основа за мислење со резерва", финансиските извештаи ја презентираат објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Друштвото РЖ Економика АД Скопје на ден 31 декември 2022 година, како и резултатот од работењето и паричните текови за годината што тогаш завршува, во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Друштвото е исто така одговорно за изготвување на годишниот извештај за работењето на Друштвото за 2022 година во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност е да изразиме мислење за конзистентноста на годишниот извештај со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2022, во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија, како и во согласност со барањата на член 34, став 1, точка (д) од Законот за Ревизија.

Според наше мислење, историските финансиски информации објавени во Годишниот извештај за работењето на Друштвото за 2022 година, се конзистентни, во сите материјални аспекти, со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2022 година.

Управител
Марјан Андонов

Грант Торнтон ДОО, Скопје
Скопје, 10 април 2023 година

Атанасовска
Овластен ревизор
Мая Атанасовска

Извештај за финансиската состојба

	Бел.	31 декември 2022 000 мкд	31 декември 2021 000 мкд
Средства			
Нетековни средства			
Недвижности, постројки и опрема	5	141,375	136,719
Финансиски средства расположливи за продажба	7	182	484
		141,557	137,203
Тековни средства			
Залихи	8	21,867	22,823
Побарувања од купувачи и останати побарувања	9	7,814	5,197
Побарувања за данок на добивка		144	541
Парични средства и еквиваленти	10	3,662	5,824
		33,487	34,385
Вкупно средства		175,044	171,588
Капитал и обврски			
Капитал	11		
Основачки капитал		165,551	165,551
Резерви		2,927	2,927
Акумулирана добивка		1,929	1,964
		170,407	170,442
Обврски			
Тековни обврски			
Обврски кон добавувачи и останати обврски	12	4,637	1,146
		4,637	1,146
Вкупно капитал и обврски		175,044	171,588

Овие финансиски извештаи се одобрени од Одборот на директори на ден 17 март 2023 година и се потпишани во негово име од:

Г-дин Сашко Ѓорчевски,
Извршен Директор

Г-ѓа Јасмина Андонова

Одговорно лице за составување на финансиските извештаи

Извештај за сеопфатната добивка

	Бел.	Година што завршува на	
		31 декември	31 декември
		2022	2021
		000 мкд	000 мкд
Приходи од продажба	13	18,108	12,722
Останати приходи	14	378	148
Набавна вредност на продадени трговски стоки		(259)	(54)
Потрошени материјали	15	(2,122)	(1,183)
Трошоци за услуги	16	(978)	(716)
Трошоци за користи на вработени	17	(9,038)	(9,329)
Депрецијација	5	(2,417)	(2,429)
Останати трошоци	18	(3,659)	(1,815)
Добивка / (Загуба) од работењето	13	(2,656)	
Финансиски приходи		34	-
Финансиски (расходи)		(21)	(3)
Финансиски приходи / (расходи), нето	19	13	(3)
Добивка / (Загуба) пред оданочување	26	(2,659)	
<u>Данок на добивка</u>	20	(61)	-
<u>(Загуба за годината)</u>		(35)	(2,659)
<u>Останата сеопфатна добивка за годината</u>		-	-
Вкупна сеопфатна (загуба) за годината	(35)	(2,659)	

Извештај за промените во капиталот

	Оснивачки капитал	Резерви	Акумулирана добивка	000 мкд
				Вкупно
На 01 јануари 2022 година	165,551	2,927	1,964	170,442
Трансакции со сопствениците	-	-	-	-
(Загуба) за годината	-	-	(35)	(35)
Останата сеопфатна добивка	-	-	-	-
Вкупна сеопфатна добивка	-	-	(35)	-
На 31 декември 2022 година	165,551	2,927	1,929	170,407
На 01 јануари 2021 година	165,551	6,726	824	173,101
Трансакции со сопствениците				
Пренос во резерви	-	(3,799)	3,799	-
Вкупно трансакции со сопствениците	-	(3,799)	3,799	-
(Загуба) за годината	-	-	(2,659)	(2,659)
Останата сеопфатна добивка	-	-	-	-
Вкупна сеопфатна добивка	-	-	(2,659)	(2,659)
На 31 декември 2022 година	165,551	2,927	1,964	170,442

Извештај за паричните текови

(000 мкд)

Година што завршува на 31 декември

	Белешка	2022	2021
Оперативни активности			
Добивка / (Загуба) пред оданочување		26	(2,659)
<i>Усогласувања за:</i>			
Депрецијација	5	2,417	2,429
Расход од обезвреднување и отпис на побарувања	9,18	-	129
Расход од отпис на фин. средства распол. за продажба	7,18	302	-
Приходи од дивиденди	14	(4)	(64)
Приходи од вишоци на залихи	14	-	(27)
Расходи за кусоци на залихи	18	-	8
Приходи од камати	19	(34)	-
<u>Расходи за камати</u>	<u>19</u>	<u>21</u>	<u>3</u>
Добивка / (загуба) од раб. пред промени воооперат. капитал		2,736	(181)
<i>Промени во оперативниот капитал:</i>			
Залихи		948	(12)
Побарувања од купувачи и останати побарувања		(2,617)	1,223
<u>Обврски кон добавувачи и останати обврски</u>	<u>3,491</u>	<u>58</u>	
		4,558	1,088
Платени камати		(21)	(3)
<u>Платен данок на добивка</u>	<u></u>	<u>336</u>	<u>(300)</u>
		4,873	785
Инвестициони активности			
(Плаќања) за набавка на опрема	5	(7,073)	(85)
Прилив од камати		34	-
<u>Приливи од дивиденди</u>	<u>14</u>	<u>4</u>	<u>64</u>
		(7,035)	(21)
Финансиски активности			
Нето промени кај парични средства и еквивал.		(2,162)	764
Парични средства и еквиваленти на почетокот		5,824	5,060
Парични средства и еквиваленти на крајот	10	3,662	5,824

Белешки кон финансиските извештаи

1   Општи информации

Рудници и железарница ЕКОНОМИКА Акционерско друштво за трговија, финансиско посредување, изнајмување на имот и деловни активности Скопје е регистрирано како акционерско друштво согласно Законот за трговски друштва, формирано како едно од друштвата на ПОС Рудници и железарница Скопје согласно Програмата за трансформација на општествениот капитал. Датум на основање на Акционерско друштво е 15.09.2007 година.

Седиштето на друштвото е во Скопје, на ул. 16-та Македонска бригада бр. 18.

Според Акционерска книга, образец за Тековна состојба издадена од Централниот регистар на РСМ, и белешка 11 кон финансиските извештаи, структурата на капиталот е следната: Обични акции на правни и физички лица - акционери со вкупен број на акции 535,245 со номинална вредност на акцијата од 5 ЕУР. Вкупен номинален капитал изнесува 165,551 илјади денари.

Основната дејност на РЖ ЕКОНОМИКА АД Скопје е:

46.14 -Посредување во трговија со машини и индустриска опрема според НКД.

Во статутот на РЖ ЕКОНОМИКА АД Скопје донесен од страна на Собранието на АД се утврдени одредби кои го регулираат целокупното работење на АД како и органите на управување и раководење и тоа:

- Собрание на акционери;
- Одбор на директори.

Со состојба на датумот на овој извештај, просечниот број на вработени во Друштвото изнесува 12 лица (2021: 12 лица).

2   Сметководствени политики

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовката на овие финансиски извештаи. Овие политики се конзистентно применети на сите прикажани години, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1   Основа за подготовка

Овие финансиски извештаи се подгответи во согласност со Законот за трговски друштва ("Службен весник на РМ" бр. 28/2004 ... 99/2022) и Правилникот за водење сметководство ("Службен весник на РМ" бр. 159 од 29 декември 2009 година, бр. 164 од 2010 година и 107 од 2011 година). Според овој Правилник се пропишува водењето сметководство во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) вклучувајќи ги и Толкувањата на постојниот комитет за толкување (ПКТ) и Толкувања на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување утврдени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди (КТМФИ) издадени на 1 јануари 2009 година.

Основи за подготовка (продолжува)

Финансиските извештаи се подготвени според концептот на историска вредност, освен за финансиските средства расположливи за продажба и финансиските средства и обврски (вклучувајќи и деривативни инструменти), доколку постојат, кои се мерат по објективната вредност. Основите за мерење на секој поединечен вид на средство, обврска, приход и расход се детално описаны во продолжение на оваа Белешка.

Подготовката на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија бара употреба на одредени критични сметководствени проценки. Таа исто така бара Раководството на Друштвото да употребува свои проценки во процесот на примена на сметководствените политики. Подрачјата што вклучуваат повисок степен на проценка или комплексност, или подрачјата во кои претпоставките и проценките се значајни за финансиските извештаи, се обелоденети во Белешка 4: Значајни сметководствени проценки.

Финансиските извештаи се подготвени со состојба на и за годините што завршуваат на 31 декември 2022 и 2021 година. Тековните и споредбените податоци прикажани во овие финансиски извештаи се изразени во илјади денари, која е презентаиска и функционална валута, освен доколку не е поинаку наведено.

2.2 Трансакции во странска валута

Трансакциите деноминирани во странски валути се искажани во денари, со примена на официјалниот среден курс на Народна Банка на Република Северна Македонија кој важи на денот на настанувањето на трансакцијата.

Средствата и обврските кои гласат во странски валути се искажани во илјади денари со примена на официјалните курсеви кои важат на денот на составувањето на Извештајот за финансиската состојба, додека пак сите позитивни и негативни курсни разлики кои произлегуваат од претварањето на износите во странска валута, се вклучени во добивките или загубите во периодот кога тие настануваат. Средните девизни курсеви кои беа применети за прикажување на позициите во Извештајот за финансиската состојба, деноминирани во странска валута, се следните:

	31 декември 2022	31 декември 2021
1 ЕУР	61.4932 денари	61.6270 денари

2.3 Недвижности, постројки и опрема

Недвижностите, постројките и опремата се евидентираат по набавна вредност намалена за акумулираната амортизација. Набавната вредност вклучува трошоци кои директно се однесуваат на набавката на средствата.

Трошоците по камати за позајмици кои се користат за финансирање на изградба на недвижностите, постројките и опремата се капитализираат, за време на периодот кој е потребен да се завршат и подготват средствата за нивно ставање во употреба. Останатите трошоци по основ на позајмици се евидентирани како трошок.

Последователните набавки се вклучени во евидентираната вредност на средството или се признаваат како посебно средство, соодветно, само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери.

Сите други редовни одржувања и поправки се евидентираат како расходи во извештајот за сопствената добивка во текот на периодот во кој се јавуваат.

Недвижности и опрема (продолжува)

Амортизацијата на недвижностите и опремата и нематеријалните средства се пресметува правопропорционално за да набавната вредност на средствата целосно се отпише во нивниот проценет корисен век. Амортизацијата на недвижностите и опремата и нематеријалните средства се врши според стапки засновани на проценетиот корисен век на средствата од страна на Раководството на Друштвото. Компетентните оддели во Друштвото периодично го проценуваат корисниот век на недвижностите и опремата. Годишните стапки за амортизација што се користат за одделните групи на недвижности и опрема и нематеријални средства се како што следува:

Градежни објекти	2,5%-5%
Опрема	5%-25%
Мебел	20%
Транспортни средства	10%-20%

Амортизација на недвижности и опрема и нематеријални средства започнува да се пресметува со ставање на средствата во употреба.

Приходите или расходите поврзани со отуѓувања се одредуваат по пат на споредба на приливите со евидентираниот износ. Разликите се вклучени во извештај за сеопфатна добивка во периодот кога настапуваат.

2.4 Вложување во недвижности за изнајмување

Вложувањата во недвижности за изнајмување се дефинираат како недвижности (земјиште или згради - или дел од згради - или двете) кои се чуваат со цел заработка од наемници и за зголемување на капиталот, или за двете намени, наместо за:

- употреба во производството на стоки и услуги или за административни цели; или,
- продажба во нормалниот тек на работење.

Стекнувањето на, како и преносот од недвижности и опрема во вложувања во недвижности за изнајмување, иницијално се признава по нивната набавна вредност, што ја вклучува куповната вредност, сите ненадоместливи давачки и даноци, како и сите расходи кои се директно поврзани со стекнувањето на средството. Последователно, на секој датум на известување, Друштвото ги признава вложувањата во недвижности по објективна вредност која претставува цената по која недвижноста може да биде разменета помеѓу запознаени страни во трансакција која се извршува под пазарни услови. Добивките или загубите од промената на објективната вредност или продажба на овие средства се признаваат во тековните добивки / загуби. Приходите од наемници и оперативните трошоци од вложувањата во недвижности се известуваат во рамките на "приход" и "останати расходи" соодветно.

2.5 Оштетување на нефинансиските средства

Недвижностите, постројките и опремата се проверуваат од можни оштетувања секогаш кога одредени настани или промени укажуваат дека евидентираниот износ на средствата не може да се надомести. Секогаш кога евидентираниот износ на средствата го надминува нивниот надоместлив износ, се признава загуба од оштетување. Надоместливиот износ претставува повисокиот износ помеѓу нето продажната цена и употребната вредност на средствата. Нето продажната цена е износ кој се добива од продажба на средство во трансакција помеѓу добро известени субјекти, додека употребената вредност е сегашната вредност на проценетите идни готовински приливи што се очекува да произлезат од континуираната употреба на средствата и од нивното отуѓување на крајот од употребниот век. Надоместливите износи се проценуваат за поединечни средства или, ако е тоа неможно, за целата група на средства која генерира готовина.

2.6 Финансиски средства

Друштвото ги класифицира своите финансиски средства во следните категории: финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби, кредити и побарувања, финансиски средства кои се чуваат до доспевање и финансиски средства расположиви за продажба. Класификацијата зависи од целите за набавка на финансиските средства. Раководството ги класифицира финансиските средства во моментот на нивното првично признавање. Сите финансиски средства на датумите на известување се класифицирани во категоријата кредити и побарувања.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства со фиксни или детерминирани плаќања кои не котираат на активен пазар. Тие се вклучени во тековните средства, освен за оние кои доспеваат во период подолг од 12 месеци од датумот на Извештајот за финансиската состојба. Кредитите и побарувањата на Друштвото на датумот на Извештајот за финансиската состојба се состојат од побарувања од купувачи и останати побарувања, финансиски побарувања како и парични средства и еквиваленти.

Иницијално признавање на финансиските средства

Набавките и продажбите на финансиските средства се евидентираат на датумот на трансакцијата - датумот на којшто Друштвото има обврска да го купи или продаде средството. Финансиските средства класифицирани во категоријата кредити и побарувања почетно се признаваат според објективната вредност зголемена за трошоците на трансакциите.

Престанок на признавање на финансиските средства

Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Друштвото ги пренело значително сите ризици и користи од сопственоста.

Последователно евидентирање на финансиските средства

Кредитите и побарувањата по почетното признавање, се евидентирани по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата.

Обезвреднување на финансиски средства

На секој датум на Извештајот за финансиска состојба, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за оштетување на едно финансиско средство или група на финансиски средства. Тестирањето за обезвреднување на побарувањата од купувачите е објаснето во продолжение на оваа Белешка.

2.7 Пребивање на финансиските инструменти

Финансиските средства и обврски се пребиваат и нето вредноста се презентира во Извештајот за финансиска состојба, кога постои законско извршно право за пребивање на признаените вредности и постои можност да се порамнат на нето основа или пак истовремено да се реализираат средствата и подмират обврските.

2.8 Залихи

Залихите се вреднувани по пониската помеѓу набавната и нето реализацијоната вредност. Нето реализацијоната вредност претставува продажна вредност во секојдневниот тек на работата, намалена за трошоците за завршување, маркетинг и дистрибуција. Трошокот на материјалите, резервните делови и ситниот инвентар се утврдува користејќи ја методата на пондериран просек и вклучува трошоци направени за нивна набавка, достава до постоечката локација и состојба на употреба. Ситен инвентар се отпишува 100% со ставање во употреба.

Залихите кои се оштетени или се со квалитет кој е понизок од стандардниот, целосно се отпишуваат. Намалувањето на вредноста на залихите се спроведува на товар на расходите за тој период.

2.9 Побарувања од купувачи и останати побарувања

Побарувањата од купувачи се искажани според нивната номинална вредност намалена за соодветните исправки за пресметани ненадоместливи износи. Исправката за оштетување на побарувањата се прикажува кога постои објективен доказ дека Друштвото нема да биде во можност да ги наплати сите доспеани износи во согласност со оригиналните услови врз кои се настанати побарувањата. Значајните финансиски потешкотии на должникот, веројатноста должникот да влезе во процес на ликвидација или финансиската реорганизација и неможност за плаќање се сметаат за индикатори дека побарувањата се оштетени.

Отписот на побарувањата се спроведува врз основа на старосната структура на побарувањата и историско искуство, и кога се оценува дека делумната или целосна наплата на побарувањето повеќе не е веројатна. Сметководствената вредност на средството се намалува преку исправка на вредноста на побарувањата и износот на трошокот се прикажува во Извештајот за сеопфатна добивка во рамките „Останати оперативни трошоци“.

Кога побарувањето е ненаплативо, истото се отпишува за сметка на исправка на вредноста на побарувањата. Последователните наплати на претходно отпишаните побарувања и соодветно намалување на исправката се признаваат како приход во рамките на „Останати оперативни приходи“.

2.10 Парични средства и еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти вклучуваат готовина во благајна, депозити по видување во банки и други краткорочни високоликвидни вложувања кои доспеваат во периоди не подолги од 3 месеци.

2.11 Капитал, резерви и акумулирани добивки

(а) Акционерски капитал

Акционерскиот капитал ја претставува номиналната вредност на емитираните акции. Трошоците поврзани со емисија на нови акции, опции или стекнувањето на деловна активност се презентирани како намалување (нето од данокот) на приливите од емисијата

(б) Резерви

Резервите, кои се состојат од законски и други статутарни резерви, се создадени во текот на периодите по пат на распределба на акумулираните добивки врз основа на законска регулатива и одлуките на раководството и акционерите на Друштвото. Согласно со законската регулатива резервите може да се користат за покривање на загубите, за купување на сопствени акции и исплата на дивиденди.

(в) Акумулирана добивка

Акумулираната добивка ги вклучуваат задржаните добивки од тековниот и претходните периоди.

2.12 Распределба на дивиденди

Дивидендите се признаваат како обврска и се одземаат од капиталот во периодот во кој биле одобрени од страна на сопствениците на Друштвото. Дивидендите за годината што се прогласуваат по датата на изготвување на Извештајот за финансиската состојба се обелоденуваат како настан по датата на Извештајот за финансиската состојба.

2.13 Финансиски обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со суштината на договорниот аранжман. Сите финансиски обврски на Друштвото на двата датуми на известување се класифицирани во останати финансиски обврски по амортизирана набавна вредност и истите се состојат од обврски кон добавувачи и останати обврски.

Финансиски обврски (продолжува)

Обврски кон добавувачи и останати обврски

Обврските кон добавувачи се обврски за плаќање за стоки или услуги кои се стекнати во нормалниот тек на работењето. Обврските се евидентираат како тековни доколку плаќањето на истите се изврши во рок една година или помалку од една година (или во временска рамка на еден оперативен циклус доколку е подолг). Доколку не го исполнуваат наведниот услов, истите се класифицираат како нетековни обврски.

Обврските кон добавувачите и останатите краткорочни обврски се мерат според вредноста на примените средства.

Позајмици

Кредитите и заеми од банки и добавувачи иницијално се мерени според примените износи (т.е. номинална вредност). Последователно истите се вреднуваат според објективна вредност.

2.14   Оперативен лизинг

Лизингот каде што Друштвото не ги пренесува сите ризици и приноси кои се поврзани со сопственоста врз средството на корисникот на лизингот се класифицира како оперативен лизинг.

Приходите поврзани со оперативниот лизинг се признаваат во периодот за кој се однесуваат.

Оперативниот лизинг се однесува на изнајмување на деловни простории, магацини и други трошоци за закупнина. Гореспоменатите трошоци се исказани во Извештајот за сеопфатна добивка во моментот кога таквите трошоци настануваат, во согласност со важечките договори за оперативен лизинг.

2.15   Данок на добивка

Тековен и одложен даночен трошок

Трошокот за данок на добивка за известувачкиот период претставува збир на тековниот и одложениот данок на добивка.

Тековен данок на добивка

Основа за пресметка и плаќање на тековниот данок на добивка по стапка од 10% претставува добивката пред оданочување утврдена во Извештајот за сеопфатна добивка, корегирана за одредени помалку исказани приходи и непризнаени трошоци за даночни цели, даночниот кредит како и други даночни ослободувања. Правните субјекти можат да ги употребат даночните загуби утврдени во тековниот период било за надомест на платениот данок во рамки на одреден период за надомест или пак за намалување или елиминирање на даночната обврска за наредните периоди.

Правните субјекти можат да ги употребат даночните загуби утврдени во тековниот период било за надомест на платениот данок во рамки на одреден период за надомест или пак за намалување или елиминирање на даночната обврска за наредните периоди.

Одложен данок на добивка

Одложениот данок од добивка се евидентира во целост, користејќи ја методата на обврска, за времените разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и износите по кои истите се евидентирани за целите на финансиското известување. При утврдување на одложениот данок од добивка се користат тековните важечки даночни стапки. Одложениот данок од добивка се задолжува или одобрува во Извештајот за сеопфатната добивка, освен доколку се однесува на ставки кои директно го задолжуваат или одобруваат капиталот, во кој случај одложениот данок се евидентира исто така во капиталот.

Одложените даночни средства се признаваат во обем во кој постои веројатност за искористување на времените разлики наспроти идната расположлива оданочива добивка.

Со состојба на 31 декември 2022 и 2021 година, Друштвото нема евидентирано одложени даночни средства или обврски, бидејќи не постојат временски разлики на овие датуми.

2.16 Надомести за користи на вработените

Придонеси за пензиско осигурување

Друштвото има пензиски планови согласно домашната регулатива за социјално осигурување според која плаќа придонеси за пензиско осигурување на своите вработени. Придонесите, врз основа на платите, се плаќаат во првиот и вториот пензиски столб кои се одговорни за исплата на пензите. Не постојат дополнителни обврски во врска со овие пензиски планови.

Друштвото врши исплата на регрес за годишен одмор на своите вработени и исплаќа надоместок за неискористен годишен одмор.

Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие. Друштвото признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како краткорочен бонус во пари или како удел во добивката и доколку Друштвото има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

Обврски при пензионирање на вработените

Друштвото врши исплата на надомести при пензионирањето на вработените согласно соодветните домашни законски одредби. Друштвото нема извршено резервирање за пресметан посебен минимален износ за пензионирање на вработените, бидејќи овој износ не е од материјално значење за финансиските извештаи.

2.17 Данок на додадена вредност

Приходите, трошоците и средствата се признаваат намалени за износот на данокот на додадена вредност, освен:

- Кога данокот на додадена вредност од набавка на средства или услуги не е надоместив од даночните органи, во кој случај данокот на додадена вредност се признава како дел од трошоците за стекнување на средството или како дел од трошокот каде што е соодветно; и
- Побарувања и обврски кои се исказани со вклучен износ на данокот на додадена вредност.

Нето износот на данокот на додадена вредност кој се надоместува од, или се плаќа на даночните органи се вклучува како дел од побарувањата или обврските во билансот на состојба.

2.18 Резервирања

Резервирање се признава кога Друштвото има тековна обврска како резултат на настан од минатото и постои веројатност дека ќе биде потребен одлив на средства кои вклучуваат економски користи за подмирување на обврската, а воедно ќе биде направена веродостојна проценка на износот на обврската. Резервирањата се проверуваат на секој датум на известување и се корегираат со цел да се рефлектира најдобрата тековна проценка. Кога ефектот на времената вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците кои се очекува да се појават за подмирување на обврската.

2.19 Признавање на приходите и расходите

Продажба на трговски стоки

Приходите од продажба се мерат по објективната вредност на применетот надомест или на побарувањето, намален за данокот на додадена вредност, вратените стоки, евентуално одобрениите продажни попусти и работи. Приходите се признаваат кога значителни ризици и наградите од сопственоста се пренесуваат на корисникот, наплатата е веројатна, поврзаните трошоци и можните враќања на стоки можат да се проценат веродостојно, и нема понатамошна поврзаност на Раководството со стоките и износот на приходите може да се измери веродостојно. Пренос на ризикот и наградите настанува кога стоките се примени од страна на корисникот. За продажба преку дилери, преносот на ризици и наградите настанува кога стоките се примени од страна на дилерите.

Приходи од обезбедување на услуги

Приходот од обезбедување на услуги се евидентира според степенот на завршување кога истиот може со сигурност да биде измерен. Степенот на завршување се одредува врз основа на проверка на извршената работа.

Расходи од деловното работење

Расходите од деловното работење се признаваат во моментот на искористувањето на услугите односно во периодот на нивното настанување.

Финансиски приходи и трошоци

Финансиските приходи се признаваат на временска основа која го одразува ефективниот принос на средствата. Финансиските трошоци се состојат од трошоци за камата на обврските по позајмици и трошоци за камата на задочнети плаќања. Трошоците за позајмици се признаваат во добивки или загуби со користење на методот на ефективна камата.

Пребивање на приходите и расходите

Во текот на своето редовно работење, Друштвото учествува во други трансакции кои не генерираат приходи, туку се инцидентни во однос на главните активности кои генерираат приходи. Друштвото ги презентира резултатите од таквите трансакции преку пребивање на секој приход со соодветните расходи кои произлегуваат од истата трансакција, кога ова презентирање ја одразува суштината на трансакциите или настаните.

2.20 Превземени и неизвесни обврски

Не се евидентирани неизвесни обврски во финансиските извештаи. Тие се објавуваат доколку постои веројатност за одлив на средства кои вклучуваат економски користи. Исто така, неизвесни средства не се евидентирани во финансиските извештаи, но се објавуваат кога постои веројатност за прилив на економски користи. Износот на неизвесна загуба се евидентира како резервирање доколку е веројатно дека идните настани ќе потврдат постоење на обврска на денот на известување и кога може да се направи разумна проценка на износот на загубата.

2.21 Трансакции со поврзани субјекти

Поврзани субјекти се оние каде единиот субјект го контролира другиот субјект или има значајно влијание во донесувањето на финансиските и деловните одлуки на другиот субјект. Трансакциите на Друштвото со поврзани субјекти се однесуваат на трансакциите во редовниот тек на работењето.

Односите помеѓу Друштвото и неговите поврзани субјекти се утврдени на договорна основа и се спроведуваат според пазарни услови.

2.22 Настани по датумот на известување

Настаните по завршетокот на годината кои обезбедуваат дополнителни информации во врска со состојбата на субјектот на денот на известување (настани за кои може да се врши корегирање) се рефлектирани во финансиските извештаи. Настаните по завршетокот на годината за кои не може да се врши корегирање се прикажуваат во белешките во случај кога се материјално значајни.

3 Управување со финансиски ризици

3.1 Фактори на финансиски ризици

Деловните активности на Друштвото се изложени на различни ризици од финансиски карактер, вклучувајќи ризик од кредитирање и ризиците поврзани со ефектите од промените во девизните курсеви и каматните стапки. Управувањето со ризици на Друштвото се фокусира на непредвидливоста на пазарите и се стреми кон минимализирање на потенцијалните негативни ефекти врз успешноста на деловното работење на Друштвото.

Управувањето со ризици на Друштвото го врши Раководството на Друштвото врз основа на претходно одобрени писмени политики и процедури кои го опфаќаат целокупното управување со ризици, како и специфичните подрачја, како што се ризикот од курсни разлики, ризикот од каматни стапки, ризикот од кредитирање, употребата на вложувањата и пласманите на вишокот ликвидни средства.

3.2 Кредитен ризик

Кредитниот ризик произлегува од пари и парични средства, депозити во банки и финансиски институции, како и од кредитна изложеност кон корпоративни и клиенти од малопродажбата, вклучувајќи ги побарувањата и обврските.

Изложеноста на Друштвото на кредитен ризик произлегува од неможноста навремено да се наплатат сите побарувачи од купувачите. Друштвото има значајна концентрација на кредитен ризик кај поединечно значаен купувач, но кредитниот ризик е ограничен поради фактот дека тој најзначаен купувач е истовремено и најголем акционер на Друштвото. Максималната изложеност на Друштвото на ризик од кредитирање е претставена со евидентираниот износ на секое финансиско средство во Извештајот за финансиска состојба, како што следи:

Класи на финансиски средства - евидентирана вредност	2022 (000 мкд)	2021 (000 мкд)
<i>Кредити и побарувања</i>		
Побарувања од купувачи	7,803	5,156
Побарувања од вработени	11	41
Парични средства и еквиваленти	3,662	5,824
	11,476	11,021

Кредитниот ризик за паричните средства и еквиваленти е материјално незначаен затоа што средствата се депонирани воrenomирани банки со висок кредитен рејтинг.

Анализата на кредитниот квалитет на портфолиото на побарувањата од купувачи е обелоденета во Белешка 9.

3.3 Ликвидносен ризик

Претпазливо управување со ликвидносниот ризик имплицира одржување на доволно готовина и ликвидни хартии од вредност, потоа расположливост на извори на средства преку соодветно обезбедување на кредити и можност за навремена наплата на износите на побарувања од купувачи во рамките на договорените услови.

Ризик од ликвидност (продолжува)

Табелите во продолжение ја прикажуваат преостанатата договорена доспеаност на финансиските обврски на Друштвото. Табелите се подгответи врз основа на недисконтираните готовински текови на финансиските обврски.

31 декември 2022

	Тековни до 12 месеци (000 мкд)	1 до 2 години (000 мкд)	2 до 5 години (000 мкд)	Нетековни Подоцна од 5 години (000 мкд)
Обврски кон добавувачи	3,828	-	-	-
Обврски кон вработени	424	-	-	-
	4,252	-	-	-

31 декември 2021

	Тековни до 12 месеци (000 мкд)	1 до 2 години (000 мкд)	2 до 5 години (000 мкд)	Не тековни Подоцна од 5 години (000 мкд)
Обврски кон добавувачи	272	-	-	-
Обврски кон вработени	436	-	-	-
	708	-	-	-

3.4 Пазарни ризици

Ризик од курсни разлики

Друштвото не е директно изложено на ризик од курсни разлики бидејќи нема побарувања и обврски од работење исказани во странска валута.

Ценовен ризик

Друштвото е изложено на ценовен ризик поврзан со основачки вложувања бидејќи има вложувања класифицирани во Извештајот за финансиска состојба како расположиви за продажба или според пазарната вредност преку исказување на капитална добивка или загуба.

Во врска со оперативните активности на Друштвото, Друштвото е изложено на висок ценовен ризик кој произлегува од природата на трговските стоки (резервните делови и материјали) кои ги нуди и непостоење на диверзификација на портфолио на купувачи. Имено Друштвото има доминантен купувач кој воедно е и најголем акционер, кој би можел да влијае на висината на цените.

Ризик од каматни стапки врз готовинските текови и објективната вредност

Друштвото е изложено на ефектите на флуктуациите на пазарните каматни стапки врз неговата финансиска состојба и готовински текови.

Бидејќи Друштвото нема значајни каматоносни средства и обврски на 31 декември 2022 година, приходите и расходите на Друштвото како и оперативните парични текови се значително независни од промените на пазарните каматни стапки.

	2022 (000 мкд)	2021 (000 мкд)
Финансиски средства		
<i>Некаматоносни</i>		
Побарувања од купувачи	7,803	5,156
Побарувања од вработени	11	41
Парични средства и еквиваленти	3,662	5,824
	11,476	11,021
Финансиски обврски		
<i>Некаматоносни</i>		
Обврски кон добавувачи	3,828	272
Обврски кон вработени	424	436
	4,252	708

3.5 Ризик при управување со капитал

Целите на Друштвото при управување со капиталот се овозможување на Друштвото да продолжи со понатамошна континуирана работа со цел да обезбеди приход за сопствениците и бенефиции за други заинтересирани лица, како и да одржи оптимална структура на капиталот со цел намалување на трошокот на капиталот. Друштвото има усвоен концепт за финансискиот капитал и неговото зачувување според кој капиталот е дефиниран на база на номинални парични единици.

3.6 Утврдување на објективна вредност

Друштвото има политика за обелоденување на информации за објективната вредност на оние компоненти од средствата и обврските за кои се расположиви пазарни цени и за оние кај кои објективната вредност може значително да се разликува од сметководствена вредност.

3.6.1 Финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност

Во следната табела се прикажани финансиските средства измерени според објективната вредност во Извештајот за финансиската состојба во согласност со хиерархијата на објективната вредност. Оваа хиерархија ги групира финансиски средства и обврски во три нивоа кои се базираат на значајноста на влезните податоци користени при мерењето на објективната вредност на финансиските средства. Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што следи:

- Ниво 1: котирани цени (некорегирани) на активните пазари за идентични средства или обврски;
- Ниво 2: останати влезни податоци, покрај котираните цени, вклучени во Ниво 1 кои се достапни за набљудување за средството или обврската, или директно (т.е. како цени) или индиректно (т.е. изведени од цени); и
- Ниво 3: влезни податоци за средството или обврската кои не се базираат на податоци достапни за набљудување од пазарот

Финансиските средства кои се евидентирани по објективна вредност во Извештајот за финансиската состојба се групирани според нивото на хиерархија на објективната вредност како што следи (во илјади денари):

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Средства				
Финансиски средства расположливи за продажба	30	-	152	182
2021	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Средства				
Финансиски средства расположливи за продажба	30	-	454	484

Финансиските средства расположливи за продажба се состојат од учества во капиталот на домашни правни субјекти.

Утврдување на објективна вредност (продолжува)

3.6.2 Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективна вредност

Разликата помеѓу сметководствената вредност и објективната вредност на оние финансиски средства и обврски кои во Извештајот за финансиска состојба не се евидентирани според објективна вредност се прикажани во табелата подолу:

	Евидентирана вредност		Објективна вредност	
	2022	2021	2022	2021
Средства				
Побарувања од купувачи, нето	7,803	5,156	7,803	5,156
Побарувања од вработени	11	41	11	41
Парични средства и еквиваленти	3,662	5,824	3,662	5,824
Вкупни средства	11,476	11,021	11,476	11,021
Обврски				
Обврски кон добавувачи	3,828	272	3,828	272
Обврски кон вработени	424	436	424	436
Вкупни обврски	4,252	708	4,252	708

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се евидентираат по амортизирана набавна вредност намалена за резервирање поради оштетување. Нивната објективна вредност соодветствува на евидентираната вредност, поради нивната краткорочна доспеаност.

Останати финансиски средства

Објективната вредност на монетарните средства што вклучуваат парични средства и еквиваленти се смета дека е приближна на нивната сметководствена вредност поради тоа што се со доспеаност помала од 3 месеци.

Обврски спрема доверителите и останати обврски

Објективната вредност на обврските кон добавувачите и останатите обврски приближна на евидентираната вредност поради нивната краткорочна доспеаност.

4 Значајни сметководствени проценки

При примената на сметководствените политики на Друштвото, описани во Белешка 2 кон овие финансиски извештаи, од Раководството на Друштвото се бара да врши проценки и прави претпоставки за евидентираните износи на средствата и обврските кои не се јасно воочливи од нивните извори на евидентирање. Проценките и придржните претпоставки се засновуваат на минати искуства и други фактори, за кои се смета дека се релевантни. Притоа, фактичките резултати може да отстапуваат од таквите проценки.

Проценките и главните претпоставки се проверуваат тековно. Ревидираниите сметководствени проценки се признаваат во периодот во кој истите се ревидирани доколку таквото ревидирање влијае само за или во тој период, како и за идни периоди, доколку ревидирањата влијаат за тековниот и идните периоди.

Употребен век на средствата што се амортизираат

Раководството врши редовна проверка на употребниот век на средствата што се амортизираат на 31 декември 2022 година. Раководството проценува дека утврдениот употребен век на средствата ја претставува очекуваната употребливост (корисност) на средствата. Евидентираните вредности на овие средства се анализирани во Белешка 5. Фактичките резултати, сепак, може да се разликуваат поради технолошка застареност, посебно во делот на ИТ опремата.

Оштетување кај нефинансиски средства

Загуби од оштетување се признаваат во износ за кој евидентираната вредност на средството или единицата што генерира готовина го надминува надоместливиот износ. При утврдување на надоместливиот износ, Раководството ги проценува очекуваните цени, готовинските текови од секоја единица што генерира готовина и утврдува соодветна каматна стапка при пресметка на сегашната вредност на тие готовински текови.

Залихи

Залихи се евидентираат по пониската помеѓу набавната вредност (цена на чинење) и нето реализациона вредност. При проценката на нето реализациона вредност се земаат предвид најобјективните докази / податоци кои се на располагање во периодот кога се правени проценките.

Оштетување кај финансиски средства

Оштетување на побарувања од купувачи и останати побарувања

Друштвото пресметува оштетување за побарувањата од купувачи и останатите побарувања врз основа на проценка на загуби кои резултираат од неможноста купувачите да ги подмирят своите обврски. При проценка на соодветноста на загубата поради оштетување за побарувањата од купувачи и останатите побарувања, проценката се темели врз доспевањето на салдото на сметката за побарувања и минатото искуство на отписи, кредитоспособноста на клиентите и промените во условите за плаќање за клиентите. Ова подразбира правење претпоставки за идните однесувања на клиентите, како и за идните приливи на парични средства. Доколку финансиските услови на клиентите се влошат, реалните отписи на тековно постоечките побарувања може да бидат повисоки од очекуваното, и може да го надминат нивото на загубите поради оштетување кои се досега признати.

Влијанието на COVID-19 пандемијата и глобалната политичка-економска и енергетска криза

Како резултат на COVID-19 пандемијата и глобалната политичка економска и енергетска криза раководството на Друштвото изврши дополнителна проценка на соодветноста на сметководствените политики, проценките и претпоставките кои беа користени во текот на 2022 година и нивното влијание врз можноот обезвреднување на средствата и финансиската позиција, понатаму паричните текови и резултатот од работењето на Друштвото. Извршените проценки не укажуваат на постоење материјално значајна несигурност во способноста на Друштвото да продолжи со своите деловни активности во иднина.

РЖ Економика АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2022
(Сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку наведено)

5 Недвижности, постројки и опрема

	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Останата опрема	Вкупно
Набавна вредност					
На 01 јануари 2021 година	89,234	109,033	8,459	6,497	213,223
Набавки	-	84	-	1	85
Рекласификација	-	-	2	(2)	-
Продажби и расходувања	-	-	-	(472)	(472)
На 31 декември 2021 година	89,234	109,117	8,461	6,024	212,836
На 01 јануари 2022 година					
Набавки	-	6,639	-	434	7,073
Продажби и расходувања	-	-	(35)	(444)	(479)
На 31 декември 2022 година	89,234	115,756	8,426	6,014	219,430
Акумулирана депрецијација					
На 01 јануари 2021 година	-	60,320	8,416	5,424	74,160
(Депрецијација) за годината	-	2,199	47	183	2,429
Рекласификација	-	-	(46)	46	-
Продажби и расходувања	-	-	-	(472)	(472)
На 31 декември 2021 година	-	62,519	8,417	5,181	76,117
На 01 јануари 2022 година					
(Депрецијација) за годината	-	2,223	40	154	2,417
Продажби и расходувања	-	-	(35)	(444)	(479)
На 31 декември 2022 година	-	64,742	8,422	4,891	78,055
Нето вредност					
На 31 декември 2021 година	89,234	46,598	44	843	136,719
На 31 декември 2022 година	89,234	51,014	4	1,123	141,375

Продажби и расходувања

Во текот на 2022 година, Друштвото расходуваше дел од својата опрема која е целосно амортизирана.

Недвижности за изнајмување

Друштвото изнајмува под услови на оперативен наем, дел од својот деловен простор, вклучен во категоријата градежни објекти, чија нето евидентирана вредност на 31 декември 2022 година изнесува 51,014 илјади денари (2021: 46,598 илјади денари). Друштвото оствари приходи од изнајмување на овие средства за годината што заврши на 31 декември 2022 во износ од 6,571 илјади денари (2021: 6,363 илјади денари) (Белешка 13).

РЖ Економика АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2022
(Сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку наведено)

6 Финансиски инструменти по категории

Евидентираните вредности на финансиските средства и обврски на Друштвото признаени на датумот на известувањето за објавените периоди можат исто така да бидат категоризирани на следниов начин:

	2022	2021
Средства		
Кредити и побарувања		
Побарувања од купувачи	7,803	5,156
Побарувања од вработени	11	41
Парични средства и еквиваленти	3,662	5,824
	11,476	11,021
Расположливи за продажба		
Харт.од вред.и капитални удели во домаш. котир.друштва	182	484
	11,658	11,505

Обврски

Останати фин. обврски по ам. наб. вред.

Обврски кон добавувачи	3,828	272
Обврски кон вработени	424	436
	4,252	708

7 Финансиски средства расположливи за продажба

	2022	2021
Хартии од вред. и капитални удели во дом.субјекти	182	484
	182	484

Во текот на 2022 година, Друштвото отпиша финансиски средства расположливи за продажба во износ од 302 илјади денари признати во тековни расходи (бел. 18).

Друштвото оствари приход од дивиденда на вложувањата за годината што заврши на 31 декември 2022 во износ од 4 илјади денари (2021: 64 илјади денари) (Бел. 14).

8 Залихи

	2022	2021
Трговски стоки на залиха - резервни делови	21,829	22,809
Залиха на ситен инвентар	38	14
	21,867	22,823

9 Побарувања од купувачи и останати побарувања

	2022	2021
Побарувања од купувачи		
Домашни купувачи	7,803	5,187
	7,803	5,187
Намалено за: резервирања поради оштетување	-	(31)
	7,803	5,156
Останати тековни побарувања		
Побарувања од вработени	11	41
	11	41
	7,814	5,197

РЖ Економика АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2022
(Сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Побарувања од купувачи и останати побарувања (продолжува)

Старосна структура и квалитет на портфолиот на побарувањата
Салдото на побарувањата од купувачите на 31 декември 2022 и 2021 може да се анализира според следниве категории на кредитен ризик:

31 декември 2022	Недоспеани неоштетени	Доспеани неоштетени	Оштетени	Вкупно
Набавна вредност	5,301	2,502	-	7,803
Исправка на вредност	-	-	-	-
Нето евидентирана вредност	5,301	2,502	-	7,803

31 декември 2021	Недоспеани неоштетени	Доспеани неоштетени	Оштетени	Вкупно
Набавна вредност	2,733	2,423	31	5,187
Исправка на вредност	-	-	(31)	(31)
Нето евидентирана вредност	2,733	2,423	-	5,156

Анализата на старосната структура на доспеаните неоштетени побарувања од купувачите со состојба на 31 декември 2022 година е како што следи:

	2022
Од 1 - 3 месеци	684
Од 3 – 6 месеци	1,147
Од 6 до 9 месеци	671
	2,502

Резервирање поради обезвреднување и отписи поради ненаплатливост

Следнава табела го сумаризира движењето на резервирањето поради обезвреднување:

	2022	2021
На 01 јануари	31	1,015
Отпис на резервирани побарувања	(31)	(984)
Тековен расход од оштетување	-	-
На 31 декември	-	31

Во текот на 2021 година, Друштвото изврши целосен оптис на ненаплатливи побарувања директно на товар на тековните расходи во износ од 129 илјади денари (Белешка 18).

10 Парични средства и еквиваленти

	2022	2021
Денарски сметки кај домашни банки	3,658	5,823
Готовина во благајна во денари	4	1
	3,662	5,824

11 Капитал

Акционерски капитал

Со состојба на 31 декември 2022, согласно Тековната состојба од Централен Регистар на Република Северна Македонија акционерскиот капитал на Друштвото изнесува 165,551 илјади денари (2021: 165,551 илјади денари). Истиот е поделен на 535,245 запишани и во целост платени обични акции со право на глас со номинална вредност од 5 Евра по акција.

Структурата на акционерскиот капитал на датумите на известување е како што следи:

	31 декември 2022	31 декември 2021
Правни лица	51.02%	50.95%
Физички лица	48.98%	49.05%
	100.00%	100.00%

12 Обврски кон добавувачи и останати обврски

	2022	2021
Добавувачи		
Домашни добавувачи	3,828	272
	3,828	272
Останати тековни обврски		
Обврски кон вработени нето плара	424	436
Обврски за даноци и придонеси	238	260
Обврски за ДДВ	92	148
Останати обврски	55	30
	809	874
	4,637	1,146

13 Приходи од продажба

	2022	2021
Приходи од продажба на трговски стоки – резервни делови	9,748	4,658
Приходи од наемнина	6,571	6,363
Приходи од услуги	1,789	1,701
	18,108	12,722

14 Останати приходи

	2022	2021
Приходи врз основа на судски одлуки	239	43
Приходи од дивиденда	4	64
Приходи од вишоци на залихи	-	27
Останати приходи	135	14
	378	148

РЖ Економика АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2022
(Сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку наведено)

15 Потрошени материјали	2022	2021
Потрошена електрична енергија	1,173	1,047
Потрошени резервни делови	716	69
Потрошен канцелариски материјал	165	45
Потрошено гориво и плин	68	22
	2,122	1,183

16 Трошоци за услуги	2022	2021
Комунални услуги	463	463
Услуга за сервисирање	278	51
Комуникациски услуги	100	102
Трошоци за одржување	85	73
Трошоци за вода	28	22
Останати услуги	24	5
	978	716

17 Трошоци за користи на вработени	2022	2021
Нето плата	5,587	5,879
Придонеси и даноци од плата	2,843	2,970
Регрес за годишен одмор	400	255
Останати надоместоци	208	225
	9,038	9,329

18 Останати трошоци	2022	2021
Трошоци за ревизија	936	123
Трошоци за технолошки вишок	535	140
Надоместоци за Одбор на директори	377	395
Даноци и такси	390	435
Отпис на фин. средства расположливи за продажба (бел.7)	302	-
Интелектуални услуги	299	305
Договори на дело	277	-
Трошоци за презентација	35	46
Расход од обезвред. и отпис на побарувања (Бел.9)	-	129
Кусоци на залихи	-	8
Останати трошоци	508	234
	3,659	1,815

РЖ Економика АД Скопје
Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2022
(Сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку наведено)

19 Финансиски приходи и расходи

	2022	2021
Приходи		
Приходи од камати	34	-
	34	-
Расходи		
Расходи по камати	(21)	(3)
	(21)	(3)
Финансиски (расходи), нето	(13)	(3)

20 Данок на добивка

Усогласувањето на вкупниот даночен расход според извештајот за сеопфатната добивка за 2022 и 2021 е како што следи:

	2022	2021
Добивка / (Загуба) пред оданочување	26	(2,910)
Непризнаени расходи за даночни цели	585	186
Даночна основа	611	(2,724)
Даночна стапка	10%	10%
Данок на добивка за годината	61	-
Ефективна даночна стапка	-	-

21 Неизвесни и превземени обврски

Судски спорови

Со состојба на 31 декември 2022 и 31 декември 2021 година не се покренати судски спорови против Друштвото. Не се антицирани материјално значајни обврски кои би произлегле од потенцијални судски постапки бидејќи професионалните правни совети покажуваат дека нема веројатност за појава на значителни загуби.

Капитални обврски

Не се евидентирани капитални обврски на денот на известување кои не се веќе признати во финансиските извештаи.

22 Трансакции со поврзани субјекти

Со состојба на и за годините што завршуваат на 31 декември 2022 и 2021 година, салдата и обемот на трансакциите на Друштвото со поврзани субјекти и клучениот раководен кадар се како што следат:

	Побарувања	Обврски	Приходи	Расходи
31 декември 2022				
Надомести за клучен раководен кадар	-	-	-	389
31 декември 2021				
Надомести за клучен раководен кадар	-	-	-	395

23 Настани по датумот на известување

По 31 декември 2022 година - датумот на известувањето, до денот на одобрувањето на овие посебни финансиски извештаи, нема настани кои би предизвикале корекција, ниту пак настани кои се материјално значајни за објавување во овие финансиски извештаи.

Прилози

Прилог 1 - Годишна сметка со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2022

Прилог 2 - Годишен извештај за работењето со состојба на и
за годината што завршува на 31 декември 2022

